

راهنمای تصحیح آزمون تاریخ ۳ - دی ماه ۱۴۰۳

۱- به خاطر آوردن

الف- صحیح یا غلط. هر مورد ۰/۲۵

۱- غلط درس ۲ صفحه ۲۱   ۲- صحیح درس ۳ صفحه ۴۶   ۳- صحیح درس ۵ صفحه ۶۷

ب- جور کردنی هر مورد ۰/۲۵

۱ با ب رضا قلی خان هدایت درس اول صفحه ۵

۲ با د اعتماد السلطنه درس اول صفحه ۵

۳ با الف مستشارالدوله درس ۵ صفحه ۶۴

ج- جای خالی هر مورد ۰/۲۵

۱- مذهبی درس ۲ صفحه ۲۶

۲- متحدین درس ۶ صفحه ۸۶

د- چهار گزینه‌ای هر مورد ۰/۲۵

۱- ج اختلافات مذهبی درس ۳ صفحه ۴۶

۲- الف رشد جریان ملی گرایی وحدت ایتالیا درس ۶ صفحه ۸۰

ه- کوتاه پاسخ ۰/۵

- به همت دانشجویان اعزامی به اروپا درس ۴ صفحه ۵۸

۲- اصطلاحات و مفاهیم تاریخی

الف- بهره مالکانه: روستاییان بی زمین اغلب روی اراضی مالکان کار می‌کردند آنان در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب گاه تا یک سوم محصول را به عنوان بهره مالکانه به او تحویل می‌دادند درس ۴ صفحه ۴۹ انمره

ب- استبداد صغیر: با به توپ بستن مجلس بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد این دوران که تا فتح تهران ادامه داشت یک سال به طول انجامید آن دوران را استبداد صغیر نامیده‌اند درس ۵ صفحه ۷۲ ۱ انمره

۳- مقایسه کنید

الف- در نقاشی و نگارگری به ویژه در عصر کریم خان زند تحولی بزرگ به وجود آمد و نقاشان به تدریج هنر خود را با معیارهای هنری اروپا تطبیق دادند. درس ۲ صفحه ۲۴ در دوره ناصرالدین شاه سنت نگارگری ایرانی تحت تاثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت و سبک نوینی در نقاشی به وجود آمد درس ۴ صفحه ۵۶ انمره

ب- رابطه دین و سیاست از موضوعات مهم در این اختلاف نظر بود. از نظر عده‌ای مذهب سدی محکم در برابر بی‌عدالتی و استبداد بوده و بیگانگان را از دخالت در امور کشور باز می‌داشت و از نظر عده‌ای دیگر دین باید از سیاست جدا شده و نهضت مشروطه از جنبه‌های دینی تهی گردد. درس ۵ صفحه ۷۶ انمره

۴- قضاوت کنید

الف- فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود اما در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام ماند درس ۳ صفحه ۳۴ انمره

ب- کشور فرانسه در قرن ۱۸ میلادی به سبب شکست نظامی از انگلستان (۰/۵) و صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا برای عقب نماندن از مسابقه استعماری به راه افتاد (۰/۵)، با ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی روبرو شد. درس ۲ صفحه ۲۸ انمره

۵- توصیف و فهرست

الف- کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی به دلیل نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده

- دریافت مالیات‌های سنگین از مردم برای تامین هزینه‌های نظامی

- نامنی حاصل از اشغال بخش‌هایی از نواحی غربی و شمالی ایران (ذکر دو مورد کافی است هر مورد ۰/۵) درس
۲ صفحه ۲۲
انمره

ب - افزایش اعتبار خود در ایران برای دستیابی به موقعیتی بهتر یا برابر با روسیه

- به قدرت رساندن مهره‌های انگلیسی در دستگاه حاکم و مجلس

- محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه ذکر دو مورد کفایت درس ۵ صفحه ۷۰
انمره

ج - مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد

- بخش‌هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید

- آلمانی‌ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت‌های متفقین و

- محدود نگه داشتن توان نظامی خود شدند. (ذکر دو مورد کفایت هر مورد ۰/۵) درس ۶ صفحه ۸۶ انمره

۶- شواهد و مدارک

جنگ جهانی اول موجب قحطی بزرگی شد که در نتیجه آن بسیار زیادی از هم‌وطنان ما به سبب گرسنگی سوء تغذیه و بیماری‌های ناشی از آن به طرز دلخراشی جان دادند به دلیل آمار و آمارگیری نمی‌توان میزان تلفات انسانی کشور ما در جنگ جهانی اول را به شکل دقیق برآورد کرد اما گزارش برخی از نویسندگان حکایت از آن دارد که جمعیت ایران پس از خاتمه جنگ نسبت به ابتدای آن به شکل فجیع و دردناکی کاهش یافته بود.

درس ۶ صفحه ۸۹ (دانش آموز با اشاره به مرگ ایرانیان بر اثر قحطی و گرسنگی و بیماری و تایید آن در گزارش های نویسندگان نمره کامل میگیرد) انمره

تشریحی

۷- روزنامه نگاران در خارج به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان. درس ۱ صفحه ۱۲ ۰/۵

۸- ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد. درس ۳ صفحه ۴۳ ۰/۵

۹- نوشته‌های تاریخی بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبان اروپایی به زبان فارسی را تشکیل می‌دادند ۰/۵ و ترجمه آنها تاثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت ۰/۵. درس ۱ صفحه ۳۱
انمره

۱۰- گسترش مدارس جدید ۰/۲۵، تاسیس دانشگاه و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی ۰/۲۵، ایجاد مراکز تحقیقاتی و نشریات تخصصی در حوزه مطالعات تاریخی ۰/۲۵، تالیف ترجمه نشر کتاب‌ها و مقاله‌های علمی فراوان ۰/۲۵ درس ۱ صفحه ۱
انمره

۱۱- افغان‌ها به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی ۰/۵ و ناآشنایی با اصول کشورداری ۰/۵ نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند. درس ۲ صفحه ۱۶
انمره

۱۳- از یک سو فاقد ابزارهای لازم مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای برای اعمال قدرت مطلقه بودند از سوی دیگر نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ دخالت‌های قدرت‌های استعمارگر دامنه قدرت و اختیارات شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد. (ذکر دو مورد کافی است) درس ۳ صفحه ۳۷
انمره

۱۴- رکود صنعت صادرات ابریشم صادرات ابریشم ۰/۵ و کمبود طلا و نقره برای تامین مالی واردات کالا از اروپا و سایر کشورها ۰/۵ درس ۴ صفحه ۵۲-۵۳
انمره ۱

۱۵- به دلیل اختلافات سیاسی داخلی ۰/۲۵، ضعف تشکیلات اداری و نظامی ۰/۲۵، مشکلات اقتصادی ۰/۲۵، دخالت‌های فزاینده خارجی ۰/۲۵. درس ۶ صفحه ۸۷
انمره ۱

در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم صائب است.